

Utställningen Stockholmsarkitekter presenterar varje månad under arkitekturåret 2001 en arkitekt eller ett arkitektkontor som fått en mängd uppdrag i staden förverkligade och därmed betytt mycket för Stockholms stadsbild.

Stockholmsarkitekter

Läraren 2,
Norra Bantorget 20.
Portal i huggen sandsten i typisk jugendstil. Bygglov gavs 1904 och tre år senare invigdes för August Strindbergs pjäser Intima teatern i en lokal under gården. Foto Göran Fredriksson, 2001.

Vingråen 35, Drottninggatan 85, "Blå tornet" ritades 1906. Här bodde August Strindberg mellan 1908–1912. Fasaden återställdes på 1970-talet till ursprungligt utseende och färgsättning i ockragul ton. Foto Göran Fredriksson, 1998.

Urvädersklippan större 1,

Götgatan 11–13 har en nästan ursprunglig fasad från 1907. Bakom de stora fönsterpartierna i två plan inreddes för butiker och biograf. Smidesbalkongen utmed fasaden avgränsar mot bostadsvåningarna ovanför. Foto Göran Fredriksson, 2001.

Stallmästaren 16, Fredrikshovsgatan 5. Bostadshusets fasad är i sin typ den bäst bevarade i Stockholm. Huset ritades 1904 för grosshandlaren P. Bocander. Foto Göran Fredriksson, 1986.

Lindormen 2

Riddargatan 29–31. Smidesgrind till garageinfart. Linjeornamentiken hämtades ur Wienerjugends formspråk. Foto Siv Bernhardsson, 1985.

Surbrunn 12, Odengatan 38. Portalens överstycke har dekor i form av äppelgrenar och överst spanar en fågel. Växt- och djurmotiv var viktiga inslag i den svenska jugenddekoren. Foto Göran Fredriksson, 2001.

Hagström & Ekman

Georg Theodor Hagström föddes 1865 i Älghult i Småland. Han studerade på KTH mellan 1887–1891 och på Konstakademien 1891–1894. 1896 företog han en studieresa till Tyskland och Italien. Mellan 1895–1897 var han anställd på arkitektkontoret Agi Lindegren. Han var också en tid slottsarkitekt för Drottningholms slott.

Per Fritiof Laurentius Ekman föddes 1871 i Gnarp i Hälsingland. Han studerade på Uppsala universitet mellan 1890–1892 då han började på KTH och var där t.o.m.

1893. Härefter företog Ekman flera studieresor bl.a. till Tyskland, Belgien, Frankrike, Italien och England.

1896 arbetade han på arkitektkontoret Lindgren & Salin och 1897 hos Agi Lindegren. Mellan 1897 och 1899 studerade han på Konstakademien. 1898 bildades arkitektkontoret Hagström & Ekman och den gemensamma verksamheten varade fram till 1917 då Ekman flyttade och lämnade firman. Han dog 1941.

Hagström drev kontoret vidare fram till sin död 1918.

Stockholmsjugend

Vid sekelskiftet 1800–1900 nåddes landet av jugendstilen, som sedan 1800-talets andra hälft influerat konst, konsthantverk och arkitektur i Europa och Amerika. Jugend är i Sverige ingen enhetlig stil utan visar influenser från både barocken, rokokon och nationalromantiken. Den bröt mot det sena 1800-talets nyklassiska stilideal. På 1897 års Stockholmsutställning marknadsfördes den först i konsthantverket och spreds också genom tidskrifter som der Jugend och the Studio. Stilen stod på sin höjdpunkt endast ett tiotal år.

Hög konstnärlig klass och äkta material blev utmärkande för Hagström & Ekmans arkitektur. De inledde sitt samarbete under högkonjunktur och ritade ca 150 byggnader, ofta "representativa hus med förnäma lägen" för välbärgade byggherrar. Efter Dorph & Höög var detta det största arkitektkontoret. Uppdragen avtog dock efter storstrejken 1909. De flesta husen byggdes på Östermalm och i några andra stadsdelar. Tomterna utnyttjades maximalt, vilket ledde till många dispensärenden i byggnadsnämnden. Arkitektkontoret hade också en stor verksamhet i landsorten.

Hagström & Ekmans hus utmärks ofta av rikt artikulerade fasader med burspråk, hängtorn på hörnen, småspröjsade överfönster, kraftiga takvolymmer, tak täckta med glaserat tegel och koppar och fina detaljer i trä och smide. De släpptsade fasaderna – ofta med dekor i puts, kakel eller målad – ströks med ljusa lätta färger i gulskalan. Bottenvåning och portal utfördes i huggen natursten. Jämsides med storskaliga hyreshus i jugendbarock, som Strandvägen 5 och 7, skapade de hus i en lineär stil efter influenser från Wien som Drottninggatan 85 och Skeppargatan 27. Arkitekterna rönt uppskattning för sina öppna gårdsmiljöer och för förslaget på utformning av Karlslans norra sida 1916.

Förteckning över byggnader

Namn	Fastighet	Gata	Bygglov
Hagström & Ekman	Baggen 19	Surbrunnsgatan 28	1905
Hagström & Ekman	Bananen 2	Hantverkargatan 10	1910
Hagström & Ekman	Bananen 3	Hantverkargatan 12	1910
Hagström & Ekman	Blasieholmen 50	Hovslagargatan 3	1909
Hagström & Ekman	Blasieholmen 51	Södra Blasieholmshamnen 4	1909
Hagström & Ekman	Bodarne 10	Strandvägen 5 B	1902
Hagström & Ekman	Bodarne 11	Strandvägen 5 A	1902
Hagström & Ekman	Bodarne 14	Strandvägen 1, 3	1902
Hagström & Ekman	Fanan 26	Narvavägen 30	1905
Hagström & Ekman	Fanan 27	Narvavägen 32	1905
Hagström & Ekman	Flöjtblåsaren 7	Norr tullsgatan 29	1905
Hagström & Ekman	Granen 10	Villagatan 18	1903
Hagström & Ekman	Granen 19	Villagatan 22	1902
Hagström & Ekman	Havssvalget 17	Storgatan 10	1905
Hagström & Ekman	Italien Större 12	Birger Jarlsgatan 37	1910
Hagström & Ekman	Kejsarkronan 7	Upplandsgatan 54	1904
Hagström & Ekman	Kikaren 15	Dalagatan 18	1907
Hagström & Ekman	Klippan 10	Strandvägen 7 C	1907
Hagström & Ekman	Klippan 11	Artillerigatan 4	1908
Hagström & Ekman	Klippan 12	Strandvägen 7 A	1907
Hagström & Ekman	Landbyska Verket 8	Engelbrektsplan 2	1914
Hagström & Ekman	Liljan 20	Sankt Eriksgatan 94	1912
Hagström & Ekman	Liljan 32	Odengatan 106	1910
Hagström & Ekman	Lindbacken 3	Wallingatan 30	1906
Hagström & Ekman	Lindormen 2	Riddargatan 29, 31	1902
Hagström & Ekman	Läraren 2	Barnhusgatan 20	1904
Hagström & Ekman	Murmästaren 9	Hantverkargatan 21, 23	1906
Hagström & Ekman	Musketören 10	Karlaplan 12	1916
Hagström & Ekman	Oxel 3	Karlavägen 14	1916
Hagström & Ekman	Piplärkan 5	Baldersgatan 10	1910
Hagström & Ekman	Piplärkan 6	Baldersgatan 12	1910
Hagström & Ekman	Poppeln 2	Engelbrektsgatan 25	1912
Hagström & Ekman	Poppeln 3	Engelbrektsgatan 23	1912
Hagström & Ekman	Pumpstocken 12	Birger Jarlsgatan 15	1898
Hagström & Ekman	Renen 10	Grev Turegatan 73	1905
Hagström & Ekman	Renen 9	Grev Turegatan 75	1905
Hagström & Ekman	Rosendal Större 21	Hornsgatan 29 A	1904
Hagström & Ekman	Rådjuret 19	Östermalmsgatan 68	1904
Hagström & Ekman	Rådjuret 20	Nybrogatan 77	1907
Hagström & Ekman	Sjöhästen 24	Artillerigatan 35	1903
Hagström & Ekman	Sleipner 1	Frejgatan 40	1901
Hagström & Ekman	Snöklockan 4	Karlbergsvägen 7	1907
Hagström & Ekman	Sparven 18	Birger Jarlsgatan 21, 23	1903
Hagström & Ekman	Sperlingens Backe 56	Grev Turegatan 7	1904
Hagström & Ekman	Sperlingens Backe 62	Birger Jarlsgatan 18	1899
Hagström & Ekman	Stallmästaren 16	Fredrikshovsgatan 5	1904
Hagström & Ekman	Stallmästaren 4	Narvavägen 8	1903
Hagström & Ekman	Tapeten 2	Hornsgatan 104	1907
Hagström & Ekman	Tofslärkan 10	Tyrgatan 11	1909
Hagström & Ekman	Trojenborg 16	Eriksbergsgatan 10	1912
Hagström & Ekman	Trojenborg 17	Eriksbergsgatan 8 A, B	1912
Hagström & Ekman	Trumpetaren 21	Frejgatan 77	1905
Hagström & Ekman	Trädlärkan 8	Sköldungagatan 5	1909
Hagström & Ekman	Träsket 16	Sveavägen 48	1942
Hagström & Ekman	Ugnen 16	Norrbackagatan 36	1905
Hagström & Ekman	Ugnen 16	Norrbackagatan 38	1905
Hagström & Ekman	Urd 1	Karlbergsvägen 42	1911
Hagström & Ekman	Urvädersklippan Större 1	Götgatan 11, 13	1907
Hagström & Ekman	Valfiskan 26	Riddargatan 23	1904
Hagström & Ekman	Vattuormen 20	Norr Mälarstrand 22, 24	1907
Hagström & Ekman	Veterinären 12	Karlavägen 83	1912
Hagström & Ekman	Vindruvan 7	Hantverkargatan 18, 20	1912
Hagström & Ekman	Vingräen 27	Tegnér lunden 5	1906
Hagström & Ekman	Vingräen 34	Tegnérgatan 45	1906
Hagström & Ekman	Vingräen 35	Drottninggatan 85	1906
Hagström & Ekman	Ynglingen 10	Karlavägen 58	1903
Hagström & Ekman	Österbotten 8	Birger Jarlsgatan 25	1902

Listan är ett urval av arkitekternas kulturhistoriskt värdefulla hus i Stadsmuseets innerstadsinventering.